

ЧАСТНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НИКАТОР“

г.София, ул.“Проф. д-р Иван Странски“ 15; e-mail: guliceum@abv.bg; тел: 0888 721101

Утвърждавам:

Директор, Шара Карсакпаева

СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧСУ „НИКАТОР“
ЗА ПЕРИОДА 2025 – 2029 ГОДИНА

Септември 2025 г. гр. София

Настоящата Стратегията за развитие е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 1 / 02.09.2025 г. и утвърдена от Директора със Заповед № 149 / 05.09.2025 г.

РАЗДЕЛ I.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

1. Стратегията за развитие на ЧСУ „Никатор“ е предназначена да дефинира развитието на училището през следващия средносрочен четиригодишен период от 2025 до 2029 г.

2. Насочена е към реализиране на единната държавна политика в областта на образованието.

3. Съобразена е със законодателните изисквания и ще бъде актуализирана при бъдещи изменения и допълнения на приложимата нормативна база.

4. Основава се на традиционните ценности на българското образование и на актуалните потребности на съвременното.

5. Насочена е към съчетаване на класическите и иновативните форми, методи и средства на образованието.

6. Отчита четирите приоритетни стълба в областта на общото европейско образователно пространство, дефинирани от Европейската комисия:

1). „да се учим да учим“ – придобиване на знания и умения и в процеса на обучение;

2). „да се учим да правим“ – практическо приложение на придобитите компетенции;

3). „да се учим да живеем в разбирателство с другите“ – придобиване на социални навици и умения за учене и за практическо приложение на придобитите знания;

4). „да се учим да бъдем“ – пълно разгръщане на личностния потенциал чрез изграждане на подходи за реалистична оценка на всяка обичайна, конфликтна или кризисна ситуация и съответно адекватно проактивно поведение.

7. Поставя ученика в центъра на образователния процес – както при обучението, така и при възпитанието му.

8. Изисква активно участие на ученика в учебните и извън учебните занимания и превръщането му от пасивен обект в активен субект.

9. Изисква изграждане на навици, умения за учене и практическо прилагане на знанията - самостоятелно и в екип.

10. Отчита потребностите и интересите на педагогическия състав, като отрежда решаваща роля на учителя в образователния процес.

11. Отчита потребностите и интересите на всички участници в образователния процес и се стреми балансирано да ги съчетава на основата на общочовешките ценности.

РАЗДЕЛ II.

АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВАЩИТЕ ФАКТОРИ НА СРЕДАТА

1. Анализ на външната среда

ПОЛОЖИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ	ОТРИЦАТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ
I. ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ	
Своевременно и динамично реагиране на измененията в макро и микро икономическата обстановка. Възможност за автономно финансиране на частната образователна дейността и използване на различни източници в рамките на нормативното регулиране. Гъвкаво управление на финансовата и административната сфера на училището в съответствие с възникващите потребности. Бързо въвеждане на мерки за допълнително финансиране, за оптимизиране на разходите и за икономия на ресурси.	Неблагоприятно макроикономическо състояние на страната и на света като цяло. Трайна и засилваща се тенденция към обедняване и разделение на населението. Увеличаване на безработицата и на обедняване на някои слоеве от работещите. Увеличаване на разходите за училищна дейност съответно на нарастването на цените на стоките и услугите. Увеличаване на разходите за дистанционно обучение и за прилагане на иновативни форми на обучение, в т.ч. и за дигитализация на образователната дейност.
II. СОЦИОКУЛТУРНИ ФАКТОРИ	
Увеличаващ се механичен прираст на населението на София поради миграционния поток към Столицата. Нарастващи възможности на всички участници в образователния процес за по-добра осведоменост за училищния живот. Повишаване престижа на учителската професия и на учителските възнаграждения. Увеличаване на възможностите за по-добър подбор, обучение, квалификация и преквалификация на учителите. Засилен международен обмен на образователни политики и практики. Възможност за участие в съвместни международни проекти, в международни форуми и членство в международни организации с образователна насоченост.	Демографска катастрофа в България и засилваща се тенденция към намаляване броя на децата в училищна възраст. Продължителна и всеобхватна криза в обществото – икономическа, политическа, социална, културна и морална. Продължаващо отрицателно отношение на обществото към училищния живот. Навлизване на приоритети, нетрадиционни за българското семейство и за българското общество като цяло. Формиране под въздействието на околната среда на немотивирани и недисциплинирани ученици. Неоснователни и необосновани претенции на учениците и родителите при липса на достатъчна заинтересованост към училищния живот. Неуважително отношение към учителската професия и учителския труд. Недостатъчно качество на подготовката на учителите и недостатъчна мотивация за творческа работа. Незатихваща миграция и увеличаване броя на обучавашите се в чужбина Навлизането на чужди образователни с-ми.
III. ТЕХНОЛОГИЧЕСКИ ФАКТОРИ	
Увеличаващи се възможности за използване на съвременни ИКТ и технически средства за управление, обучение и комуникации. Прилагане на специализирани продукти и методики в образованието. Съчетаване на традиционни с иновативни образователни политики и практики.	Все по-бързо морално остаряване на използваната техника и програмното обезпечение и липса на достатъчно средства за съвременното им подновяване. Липса на достатъчно време за усвояване на непрекъснато обновяващите се техники и методологии, използвани в образователния процес.
IV. РЕСУРСИ	

Разнообразни източници на финансиране. Разнообразни технически и програмни продукти и услуги. Разнообразни форми за привличане на работа, квалификация и преквалификация на учителите. Възможност за привличане на ресурси с международен произход.	Недостатъчно качество и недостатъчна достъпност на предлаганите продукти и услуги. Недостатъчно съответствие на предлаганите продукти и услуги на потребностите и новите изисквания на образователния процес. Недостатъчно количество и качество на учителския трудов ресурс – много от учителите са с недостатъчна квалификация и/или в пенсионна възраст. Липса на пряка и обусловена връзка между училището, последващото образование и пазара на труда. Неравностойният достъп до международни и национални публични ресурси за частните образователни институции Липса на традиции в спонсорството и благотелността.
V. НОРМАТИВНА БАЗА	
Опит за осъвременяване на нормативната база чрез приемане на ЗПУО, ДОС и други нормативни актове в сферата на образованието. Стремеж за привличане в нормотворчеството на широк спектър от специалисти – както от системата на образованието, така и от други сфери, имащи пряко или косвено отношение към образователния процес. Възможност за пряко и косвено реципиране на многообразния чуждестранен опит в сферите на юриспруденцията и на юрисдикцията.	Огромно количество и ниско качество на по-голямата част от законовите и подзаконовите нормативни актове, касаещи пряко или косвено образованието. Казуистичен подход при създаването на правните актове, водещ до засилващ се стремеж към максимално подробно и задължително нормативно регулиране на всички сфери на училищния живот. Отсъствие на обществена, на държавна и на институционална воля за предоставяне на по-голяма автономия за всички участници в образователния процес и най-вече за частните образователни институции.

Изводи:

1. Отрицателното влияние на външните фактори е трайно проявяващо се и явно доминиращо във всички анализирани области.
2. По този начин външната среда оказва негативно въздействие върху цялата образователна система.
3. Особено опасно е това въздействие върху институциите на частното образование, защото държавна и обществена подкрепа за тях практически липсва.
4. Най-рискови са икономическите и социокултурните негативни фактори.
5. Тенденциите за развитие на отрицателното въздействие на тези фактори се усилват в национален, европейски и световен мащаб.

2. Анализ на вътрешната среда на училището

Вътрешни фактори СИЛНИ СТРАНИ	Външни фактори ВЪЗМОЖНОСТИ
Многогодишен опит в образователната система. Стремеж към подбор при приема на учениците. Все по-качествено образование по отделните предмети с подчертан акцент върху езиковото обучение – български, руски и английски език. Разнообразна извънучебна дейност. Висока успеваемост при външното оценяване. Успешно представяне на състезателни форуми – конкурси, олимпиади и др. Успешна реализация на учениците при преминаване в други образователни институции. Компетентен педагогически персонал с желание за усъвършенстване и с чувство за екипност. Благоприятна училищна среда с достатъчна материална база и възможност за провеждане на качествени дейности по интереси.	Предоставяне на качествено образование. Усъвършенстване на системата за прием чрез включване на различни форми за увеличаване броя на кандидатите. Съчетано използване на традиционни и иновативни форми на образователния процес – особено в езиковото обучение. Разкриване и развитие на индивидуалните заложби на учениците в нови програми за извънучебни дейности. По-активно участие в обществени мероприятия в страната и в чужбина. Използване на различни форми за квалификация на учителите и непедагогическия персонал. Обновяване и усъвършенстване на материалната база, в т.ч. дигитализация на образователния процес и на административното обслужване Развитие и усъвършенстване на корпоративната култура.
Вътрешни фактори СЛАБИ СТРАНИ	Външни фактори ОПАСНОСТИ И РИСКОВЕ
Недостатъчен брой ученици в някои класове. Недостатъчна индивидуална работа с всеки нуждаещ се ученик. Недостатъчен брой специализирани места за развитие на индивидуални и екипни дейности. Недостатъчно приложение на ИКТ във всички сфери на училищния живот. Недостатъчна мотивация на учителите за още по-голячо себеусъвършенстване. Недостатъчно привличане на родителите в училищната общност. Недостатъчно присъствие в публичния живот.	Недостиг на достатъчно финансиране за постигане на набелязаните цели.. Намаляване на мотивацията за учене у учениците. Намаляване на мотивацията за реализиране на индивидуалните заложби. Понижаване на постигнатото качество на образователния процес.

Изводи:

1. Вътрешната среда на училището се характеризира с относителна стабилност относно броя на учениците и постоянност на педагогическия състав.
2. Училищната общност полага усилия за минимизиране на негативното въздействие на външните фактори и за неутрализиране на възникващите опасности и рискове.
3. Педагогическият колектив се справя успешно с изискванията на образователния процес. Необходими са системни усилия за повишаване на квалификацията на учителите.
4. Материалната база е достатъчна, но се нуждае от целенасочено обновяване и усъвършенстване. Важно е да се акцентира върху приложението на ИКТ и на дигитализация на процесите, но това не бива да се превръща в самоцел. По-важно е балансираното съчетаване на традиционните и иновативните форми, методи и средства в благоприятна и хуманна физическа училищна среда.
5. Изграждането на училищната общност е мощен фактор, влияещ върху всички сфери на училищния живот. Но такава ефективна общност трябва да бъде изградена само въз основа на общи ценности, потребности и интереси, като не се допуска спонтанното или преднамерено изграждане на групи сред различните участници в тази общност (ученици, учители, родители и пр.) с подчертан егоистичен или користен групов интерес.

РАЗДЕЛ III.

МИСИЯ И ВИЗИЯ

1. Мисия

Мисията на ЧСУ „Никатор“ е да формираме уверени и хармонично развити личности с реални възможности за пълноценна професионална и социална реализация.

Това е възможно само в условията на устойчиво, възходящо и автономно развитие, включващо:

- 1) усъвършенстване на учебно-възпитателните програми и практики;
- 2) хуманни подходи към възпитаниците;
- 3) разнообразяване на извънкласните занимания;
- 4) квалифициране на преподавателския състав;
- 5) модернизиране на материалната база.

2. Визия

Училището се стреми към създаване и усъвършенстване на:

1. единна и устойчива образователно-културна среда, обезпечаваща провеждането на
2. качествен учебно-възпитателен процес, чиято основна цел е
3. пълноценното развитие на потенциала на всяко дете, на всеки ученик.

РАЗДЕЛ IV.

СТРАТЕГИЯ

1. Основни цели на стратегията

1. Непрекъснато повишаване качеството на образователния процес, отговарящо на нормативните изисквания и на националните и европейските образователни стандарти.
2. Практическо приложение на придобитите от ученика знания, умения и компетентности: самостоятелно и в екип.
3. Изграждане на стойностна ценностна система и адекватно проактивно поведение.
4. Изграждане на здравословна, хуманна и естетическа физическа среда на училищния живот
5. Участие на училището в обществено значими социални дейности

2. Подцели

1. Усъвършенстване на образователния процес

- 1) поставяне на ученика в центъра на образователния процес;
- 2) той трябва да бъде активен участник, а не пасивен обект;
- 3) учителят има решаваща роля за обучението на ученика като го превръща в свой съпричастен партньор при преподаването на знания, умения и компетентност за практическото им прилагане – индивидуално или в екип;
- 4) той има решаваща роля и за възпитанието на ученика като изгражда у него стойностна ценностна система и мотивация за проактивно поведение;
- 5) постигането на тези цели изисква целенасоченото създаване на общност от съмишленици, споделящи сходни цели, интереси и ценности, както и подходи за постигането им;
- 6) всички участници в учебно-възпитателния процес – възпитаници, педагози, родители, партньори, симпатизанти и пр. са призвани активно да участват в създаването на такава общност.

Очаквани резултати:

1. добре обучени и възпитани ученици и по-добра последваща тяхна реализация;
2. мотивирани и професионално реализирани учители, желаещи непрекъснато повишаване на квалификацията;
3. доволни родители;
4. повишаване броя на новоприетите ученици.

2. Прилагане ИКТ:

1. развитие на информационната мрежа – сайт, е-дневник, облачни технологии, вътрешни комуникации и пр.;
2. периодично осъвременяване на компютърния хардуер и софтуер;
3. придобиване на трайни знания и изграждане на ефективни умения за практическото им приложение в дигиталния свят.

Очаквани резултати:

1. много добра ориентация в предимствата и недостатъците на дигиталния свят;
2. умение за разпознаване и избягване на рисковете и опасностите в дигиталния свят;
3. съчетаване на традиционните с иновативните форми на комуникация;
4. приложение на дигиталните умения и в други области на живота извън учебния процес;
5. личностна, професионална и социална реализация в бъдещата трудова дейност.

3. Създаване на хармонично развити личности

1. изграждане на стойностна и позитивна ценностна система;
2. възпитание на активна гражданска позиция, основана на такава ценностна система;
3. творческо решаване на поставените задачи и на възникналите проблеми;
4. изграждане на естетически критерии при оценка на случващите се процеси и явления;
5. създаване на навици за здравословен и активен начин на живот;

Очаквани резултати: уверени и активни личности с достойно професионално и социално поведение, основано и на желанието за непрекъснато учене през целия живот.

4. Усъвършенстване на физическата среда

1. ремонтване на съществуващите помещения и пространства и превръщането им в модерна физическа среда;
2. придобиване на нови помещения и пространства със същата цел;
3. създаване на условия не само за обучение, а и за активна социална комуникация;
4. неутрализиране на опасностите от негативното въздействие на външни физически фактори.

Очаквани резултати:

Създаване на функционална, хуманно ориентирана, спокойна, естетична и сигурна физическа среда за пълноценен училищен живот.

5. Обществено значими дейности:

1. познаване, зачитане и участие в традиционни дейности;
2. признаване, зачитане и уважаване на традициите на другите;
3. толерантно поведение;
4. висока екологична култура;
5. благотворителна дейност.

Очаквани резултати:

1. активно и резултатно участие в увеличаване на обществените блага;
2. постигане на разбирателство и хармония с другите и на
3. лично и обществено благополучие.

РАЗДЕЛ V.

ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПОСТАВЕНИТЕ ЦЕЛИ

При планирането и реализиране на стратегически цели Училището ще се ръководи от следните принципи:

1. Разширяване както на институционалната автономност на училището, така и на индивидуалната автономност на всички участници в образователния процес.
2. Творческо съчетаване на традиционните с иновативните форми и методи на обучение и възпитание
3. Все по-обхватно хуманизиране на образователните дейности и на съпътстващите ги спомагателни процеси

1. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

1. Учебен процес

1. актуализиране на съществуващите и разработване на нови учебни планове, съобразени с потребностите на учениците и ресурсите на училището;
2. привличане на ученици, мотивирани за активно участие в учебния процес чрез непрекъснато повишаване неговото качество;
3. акцентиране върху придобиването на базисни знания и умения, надградени с дигитални и езикови знания и умения;
4. разнообразяване на формите, методите и средствата на учене чрез използване на интерактивни методи на обучение, в т.ч. и . въвеждане на ИКТ;
5. използване на проектобазирани форми на обучение – индивидуални, екипни и съвместни;
6. използване на състезателни форми на обучение: конкурси, олимпиади, състезания и пр;
7. обезпечаване на учебния процес с достатъчно технически средства и със софтуерни продукти за постигане на оптимална степен на дигитализация;
8. максимално ефективно използване на училищната библиотека и превръщането ѝ в медиатека с евристична насоченост, пряко и съществено подпомагаща учебния процес;
9. прилагане на ясна и разбираема система за мотивиране и стимулиране на училищния колектив и за подобряване на трудовата дисциплина;
10. целенасочена работа за повишаване компетентността на учителите и служителите чрез използване на разнообразни форми на квалификация, допълнителна квалификация и преквалификация, в т.ч. лекционно-практически курсове, семинари, менторство, обмяна на опит; реализиране на съвместни проекти;
11. усъвършенстване на вътрешноучилищната информационна система.

2. Възпитателна дейност

1. обезпечаване прилагането на непрекъсната позитивна подкрепа при обучението и оценяването на всеки ученик;

2. използване на хуманни и демократични методи на комуникация между всички участници в образователния процес;
3. подкрепа на градивната ученическата инициативност и на ученическото самоуправление;
4. организиране и провеждане на система от мероприятия, насочени към опознаване, зачитане и прилагане на родните традиции, символи и ритуали, в т.ч. официални, религиозни, фолклорни, училищни и международни празници и ритуали;
5. разпознаване, неутрализиране и превенция на възможните прояви на училищен тормоз и други отрицателни и противообществени прояви, в т.ч. и на различни негативни зависимости;
6. прилагане на мерки за подкрепа и закрила на деца в риск;
7. прилагане на механизмите за предотвратяване на отпадане от образование на застрашени деца;
8. целенасочена работа с ученици, застрашени от склонност към девиантно поведение;
9. участие на родители и външни специалисти в извънучебни мероприятия;
10. съвместни мероприятия с други училища и институции.

3. Извънучебна дейност

1. Разработване и реализиране на система от мероприятия за извънучебни дейности, насочени към:

- подпомагане на образователния процес,
- разкриване заложбите на всеки участник,
- развиване на способностите за общуване и
- снемане на стреса на работното място.

2. Актуализиране и поетапно реализиране на програмите

- «Наука»: занимателна наука; знанието е сила; парадокси – очевидно-невероятно;
- «Изкуство»: вълшебният свят на изкуството; етика и естетика на поведението;
- «Екология»: природата като поле за етични и естетични дейности;
- «Здраве» – изграждане на навици за здравословен начин на живот.

2. АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

- усъвършенстване на системата за приемане на решения, контрол на изпълнението им и обратна връзка за последствията от настъпилите резултати;
- усъвършенстване на деловодната и архивна дейност;
- дигитализация на доставките, складовото стопанство, разпределението на ресурсите и счетоводното обслужване;
- поддържане и ремонтиране сградния фонд и прилежащите пространства;
- придобиване на нови помещения и пространства;

- реорганизиране и модернизиране на учебните, сервизните и общоползваните помещения и пространства с цел подобряване на учебната и извънучебната дейност, заниманията по интереси; социалната комуникация, почивката и възстановяването;
- естетизация на физическата среда с активното участие на ученици, учители, родители, партньори и симпатизанти;
- актуализиране на учебните средства, помагала и наличния инструментариум;
- усъвършенстване на системата за сигурност: пропускателен режим; сигнално-охранителна система; видеонаблюдение; контрол на достъпа; физическа и техническа защита на периметъра; вътрешноучилищни дежурства;
- превантивна и обучителна дейност в поведенческата област и защитна работа в обкръжението;
- противопожарна и аварийна безопасност;
- пътно-транспортна безопасност.
- сътрудничество с компетентните органи в различните области на сигурността и защитата

РАЗДЕЛ VI

ФИНАНСОВО И РЕСУРСНО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

1.Източници на финансиране

- учебни такси;
- целеви допълнителни парични сборове;
- участие в проекти;
- трансформация на активи и имущество;
- дарения;
- спонсорство;
- благотворителност.

2.Оптимизиране на разходните дейности

- създаване на единна система на заявките за ресурсно обезпечаване;
- предварително информационно обезпечаване на доставки на стоки и външни услуги;
- създаване на конкурентна среда за външните доставчици;
- контрол на доставките, разпределението, използването и отчитането на ресурсите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Настоящата Стратегия е разработена с цел повишаване конкурентоспособността на ЧСУ «Никатор» чрез повишаване качеството на образователния процес, квалифициране на педагогическия колектив и обслужващия персонал, модернизиране на физическата среда и активизиране на участието в обществения живот.

2. Разработена е със съдействието на различни участници в образователния процес и на външни специалисти. Използвани са съвременни маркетингови методи за стратегическо планиране, като са отчетени всички нормативни изисквания.

3. Подходите при разработването се основават на общочовешките ценности, хуманистичните принципи, нормативните изисквания и обществената полезност.

3. Анализирано е положителното и отрицателното въздействие на активните фактори на външната и на вътрешната среда, както и основните тенденции на тяхното развитие.

4. Разработени са свързани и взаимообусловени цели, задачи и алгоритмични технологии за тяхното реализиране.

5. Разработена е система за ресурсното ѝ обезпечаване – административно, кадрово, материално, технологическо, финансово и пр.

6. Стратегията за развитие е формулирана на базата на фундаменталните изисквания за качествен и устойчив образователен процес и съпътстващите го дейности с възможност за творческа интерпретация при настъпването на значителни промени в обкръжаващата среда, в нормативната база и в организацията на училищния живот.